„W imię pokoju światowego"

Litwa odstąpiła Kłajpedę Rzeszy

Błyskawiczny rozwój wydarzeń

KOWNO, 21. 3. W dniu dzisiejszym o godz. 11-ej wrócił z Berlina minister spraw zagranicznych Urbszys.

Sprawozdanie min. Urbszysa

Min. Urbszys zdał sprawozdanie ze swej podróży. Bezpośrednio po powrocie ministra Urbszysa poseł Rzeszy Niemieckiej w Kownie dr. Zechlin doręczył notę, w której Rzesza żąda przekazania jej kraju kłajpedzkiego drogą legalnej uchwały sejmu litewskiego oraz stawia szereg postulatów gospodarczych. — W godzinach przedpołudniowych odbyła się zamknięta narada części posłów na sejm litewski przy współudziale członków rządu. O godz. 14-ej zwołane zostało posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem prezydenta Smetony. Posiedzenie zakończyło się o godz. 19-ej. Bezpośrednio po tym rozpoczęła się posiedzenie sejmu.

Narada z przedstawicielami mocarstw

KOWNO, 21. 3. Dziś przed nadzwyczajnym posiedzeniem gabinetu litewskiego i po 3-godzinnej rozmowie z ministrem Urbszysem prezydent Smetona przyjął chargé d'affaires Wielkiej Brytanii Persona i posła francuskiego Dulonge.

O godz. 17-ej rozpoczęło się posiedzenie gabinetu pod przewodnictwem prez. Smetony.

Kłajpeda oddana Niemcom

KOWNO, 22. 3. NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW ZAKOŃCZYŁO SIĘ O GODZ. 22 M. 15.

GABINET PRZYJĄŁ WARUNKI NIEMIEC, KTÓRE ZOSTAŁY ROZSZERZONE, I POSTANOWIŁ CAŁY TEREN KRAJU KŁAJPEDZKIEGO ODDAĆ RZESZY.

RADA MINISTRÓW POSTANOWIŁA ZAWIADOMIĆ O TYM RZĄD RZESZY, PROPONUJĄC ZE SWEJ STRONY WYŁONIENIE KOMISJI, KTÓRA ŁĄCZNIE Z KOMISJĄ LITEWSKĄ USTALIŁABY DOSTĘP LITWY DO MORZA W SENSIE WYKORZYSTANIA PORTU KŁAJPEDZKIEGO PRZEZ LITWĘ.

Ostateczną decyzję w sprawie odstąpienia kraju kłajpedzkiego III Rzeszy poweźmie na nadzwyczajnym posiedzeniu sejm litewski. Decyzja sejmu litewskiego — prawomocna — jeśli idzie o Litwę — zostanie przekazana w dniu 25 bm. sejmikowi kłajpedzkiemu.

Decyzję swą rząd litewski powziął — jak oświadczono korespondentowi ATE — „w imię zachowania pokoju światowego".

Rada ministrów stwierdziła jednogłośnie, iż o jakichkolwiek dalszych ustępstwach na rzecz Niemiec nie może być mowy.

(OGŁOSZONY W KOWNIE KOMUNIKAT URZĘDOWY O ODSTĄPIENIU KŁAJPEDY PODAJEMY NA STR. 6-ej).

Natychmiastowa *likwidacja* uboju rytualnego

jedyną właściwą odpowiedzią

na próbę dywersyjnych „postów" żydowskich

Wobec tego, iż w dniu dzisiejszym sprawa zniesienia w Polsce uboju rytualnego wchodzi na plenum obrad Sejmu, zwróciliśmy się do znawcy tego przedmiotu i głośnego obok ks. prałata d-ra Trzeciaka recznika zniesienia tego barbarzyńskiego zabobonu, p. red. Stanisława Prus Wiśniewskiego, który z gotowością pospieszył udzielić odpowiedzi na kilka zadanych mu przez nas pytań.

Ustawa minęła się z celem

1) Na zapytanie Panów, jaki był w praktyce skutek ustawy o uboju zwierząt gospodarskich z dnia 17. 4. 1936 r., wprowadzonej w życie z dniem 1 stycznia 1937 r., zmuszony jestem odpowiedzieć, iż, zdaniem moim, nie dała ona w swej realizacji żadnego rezultatu pozytywnego w sensie gospodarczym, natomiast spowodowała szereg skutków wybitnie ujemnych.

Przewodnią myślą autorów ustawy miało być ograniczenie uboju zwierząt rogatych metodą rytualną do rozmiarów faktycznych potrzeb spożywczych ludności, „zainteresowanej w tym uboju religijnie". Wydaje mi się, iż tego najważniejszego postulatu realizacja ustawy w praktyce właśnie nie spełniła. Wnoszę to z tego przede wszystkim, iż kontyngenty dla uboju rytualnego na terenie m. st. Warszawy na pierwszy kwartał 1937 r. wyznaczone zostały w wysokości, przekraczającej przeszło dwukrotnie nie tylko faktyczne zapotrzebowanie spożywcze ludności, „zainteresowanej religijnie", ale nawet zapotrzebowanie na mięso z uboju rytualnego przez jatkarzy żydowskich.

Kontyngent na drugi kwartał zmniejszono o połowę, a kontyngenty na następne kwartały miały być w dalszym ciągu zredukowane stopniowo. Czy tak było w istocie, trudno to było ustalić, wobec niepodania tych kontyngentów publicznie do wiadomości szerokiego ogółu społeczeństwa. Że jednak były nadmierne, tego najlepiej dowodzi rezultat proklamowanego przez zjazd rabinów i cadyków w Warszawie w dniu 7 bm. i mającego trwać od dnia 14 do 31 bm. „postu" ludności żydowskiej i strajku rzezaków rytualnych, o czym mówić będę dalej.

Nadużycia

Poza tym ustawa stała się źródłem wielu nadużyć, wytworzyła bowiem nielegalny handel mięsem z uboju rytualnego i mechanicznego. Dodowem tego m. in. powołanie przez rabinaty specjalnej „żandarmerii" dla zwalczania przez niektórych jatkarzy koszernych przodów z uboju mechanicznego celem rozprzedawania między współwyznawców jako mięsa koszernego. Oczywiście „żandarmeria" ta nie interesowała się wcale sprzedażą potajemną mięsa zadniego z uboju rytualnego. Poza jawną ceną, notowaną na rynku na mięso koszerne i na mięso z uboju mechanicznego, powstał cały wachlarz cen nielegalnych: na mięso przednie z uboju mechanicznego, mięso zadnie z uboju rytualnego, mięso „strefione" z uboju rytualnego i mięso z potajemnego uboju rytualnego. Nie trzeba dodawać, jakie to dawało pole do różnych nadużyć.

Lekcja poglądowa

Wspomniał p. redaktor o strajku „koszernym". Podobno dotychczas dał on nikłe wyniki?

Z informacji, które już udało mi się zebrać z różnych okolic kraju, można stwierdzić z całą pewnością, iż proklamowany przez cadyków strajk „koszerny" skończył się całkowitym niepowodzeniem. Rynek absolutnie nie odczuł tego, że ludność żydowska przestała jeść mięso koszerne. Ceny na żywiec bydła rogatego nie spadły, jeśli zaś może cokolwiek spadły ceny mięsa przedniego wołowego i cielęcego, to tym faktem nie będą chyba się martwić biedniejsze warstwy ludności chrześcijańskiej. **Słowem, zaprzestanie uboju rytualnego nie wywołało w kraju żadnych perturbacji w obrocie żywcem i mięsem. Żydzi więc, niewątpliwie wbrew intencji cadyków, sami postarali się o udowodnienie, jak na dłoni, że zniesienie i to natychmiastowe i całkowite uboju rytualnego w Polsce nie wywoła żadnych groźnych zakłóceń życia gospodarczego,** czym jako straszakiem, szermowali aż za często różni „spece" departamentowi dla zasugestionowania niektórych czynników parlamentarnych. Dowodzi to m. in. i tego, że faktyczne spożycie mięsa koszernego w Polsce było w istocie bardzo małe, nieporównanie mniejsze od wyznaczanych kontyngentów uboju rytualnego. Za przyczynienie się przez strajk koszerny do wykazania tego ludność chrześcijańska winna jest żydom wdzięczność.

Dywersja

Muszę jednak przy sposobności podkreślić inną jeszcze stronę tego strajku „koszernego". To nie tylko była demonstracja na znak protestu przeciw uchwale komisji sejmowej. **Proklamowanie strajku rzezaków rytualnych i nakłanianie innych rzezaków żydowskich, zatrudnionych przy uboju mechanicznym do wstrzymania się od pracy, nosi, moim zdaniem, wszystkie cechy dywersji gospodarczej, mogącej wywołać popłoch na rynku zbytu żywca, dywersji, podjętej wtedy właśnie, gdy Polska stoi wobec historycznych wydarzeń, rozgrywających się na terenie Europy.**

Jedyną, tuszę, godną Polski odpowiedzią na tę próbę dywersji będzie uchwalenie przez plenum Sejmu natychmiastowej całkowitej likwidacji tego barbarzyńskiego zabobonu, jakim jest ubój rytualny, stanowiący dla kahałów źródło lukratywnych zysków kosztem interesów ogółu ludności, chrześcijańskiej przede wszystkim.

Co przyniesie dzień dzisiejszy?

Społeczeństwo polskie z naprężeniem oczekuje tego, jakie stanowisko w sprawie zniesienia uboju rytualnego w Polsce zajmie plenum Sejmu, którego przytłaczającą większość stanowi, jak wiadomo, O. Z. N. **Dziś nie ma żadnych racji, ani żadnych argumentów, które by mogły usprawiedliwić z rzeczowego punktu widzenia jakiekolwiek odwlekanie całkowitej likwidacji uboju rytualnego. Dziś nadeszła już pora na jasne zdeklarowanie się — za lub przeciw.**

Fenomen jasnowidz NORRINI, kilka występów przed wyjazdem za granicę o godz. 18½ i 22-ej

CAFE PATRIA

Śniadeckich 5, tel. 908-81.

Dancing towarzyski przy orkiestrze JUNOSZY od godz. 20 e

RADIO

CZWARTEK, 23 marca 1939 r.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Poranek muzyczny. 11.25 Melodie operetkowe.

11.57 Sygnał czasu i hejnał. 18.03 Audycja południowa. 15.00 Pogadanka 15.15 Audycja. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.20 Recital fortepianowy. 17.10 Pogadanka. 17.20 Koncert 18.00 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 18.30 Audycja muzyczna. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik, wiadomości meteorologiczne i sportowe. 21.00 Koncert. 21.35 Audycja. 22.05 Audycja 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik. 23.05 Koncert.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:
11.00 „Mały Chopin na wakacjach" — oprac. Łucjan Kamieński.
16.40 Muzyka angielska — gra Leopold Muenzer.
17.20 „Lully - Romeau" — koncert.
21.00 Koncert Poznańskiego Chóru Katedralnego pod dyr. ks. dr Wacława Giebnrowskiego.

WARSZAWA II

14.00 Zespół Pawła Rynasiewicz. 15.00 — Koncert rozrywkowy — płyty 15.55 Skrzabin: Symfonia (płyty). 16.40 Sport. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Felieton. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka jazzowa (płyty). 21.05 Muzyka (płyty). 21.10 Odczyt. 21.30 Koncert solistów. 22.05 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 23.00 Muzyka taneczna z „Cafe - Club. 20.00 Dziennik 20.15 Koncert.

STACJE KRÓTKOFALOWE:

0.05 Przekładaniec instrumentalny. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Pogadanka aktualna. 1.05 Koncert. 1.20 „Co przyniosła poczta z za oceanu?" 1.30 Koncert chopinowski. 2.00 Pogadanka aktualna w języku angielskim. 2.10 Muzyka ludowa.

PIĄTEK, 24 MARCA

6.30 Pieśń wielkopostna. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Koncert.

11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Audycja dla młodzieży. 15.20 „Rozpoczynamy ligowy sezon piłkarski". 15.37 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi ks. Rękasa. 16.35 Kwartet smyczkowy. 17.05 Felieton St. Wasylewskiego. 17.20 „Z naszych pieśni". 17.45 Skrzynka techniczna. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Słuchowisko. 19.05 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik. Wiadomości meteorologiczne i sportowe. 21.00 Felieton. 21.15 Koncert symfoniczny. 22.30 Fragment z powieści. 22.50 Muzyka (płyty). 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
21.00 Felieton Starego Doktora.
21.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej, dyr. Lovro Matatic.

WARSZAWA II

14.00 Zespół Rachonia. 15.00 Koncert popularny (płyty). 16.05 Muzyka taneczna (płyty). 16.40 Sport. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Pogawędka gospodarska. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 20.05 Koncert symfoniczny. 21.05 Śpiew. 21.25 Szkic literacki. 21.40 Muzyka lekka (płyty). 23.00 Koncert popularny (płyty).

STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik. 20.05 Transmisja koncertu z Filharmonii Warszawskiej.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Utwory Paderewskiego. 0.25 „Uczmy się polskiej piosenki". 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.05 Tadeusz Kościuszko w pieśni. 1.20 „Racławice". 1.30 Melodie wiosenne. 2.00 Pogadanka. 2.10 Koncert.

—xOx—

NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Amsterdam 281.00. Bruksela 89,35; Kopenhaga 11,05; Londyn 24,86; Nowy Jork (kabel) 5,30 i siedem ósmych; Paryż 14,07; Sztokholm 128,05; Zurych 119,10.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest I-ej em. 87.00; II em. 86,00; dolarówka 39.00; 4 proc. konsolidacyjna (większe) 66,00, (drobne) 67.50; 4 i pół pr. wewn. państw. 65,00; 5 proc. konwersyjna (po 100 zł.) 67.00.

Listy zastawne: 5 i pół Tow. kred. przem. pol. złotowe 1938 r. 80.00.

4 i pół proc ziemskie seria V 62.00 — 61.00; 5 proc. Warszawy (r. 1933) 70.00 (po 1.000 zł. 70,25; 5 pr. Lublina (1933 r.) 60,50.

Akcje: Bank Handlowy 57.00 — 56.50; Bank Polski 126,00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 36,50 — 35,75; Węgiel 36,50; Lilpop 87,50 — 86,00; Modrzejów 18,50; Ostrowiec 75,00— 72,50; Starachowice 55,00 — 53,75; Żyrardów 63.00 — 61,00; Nieledew 41,00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica jednolita 21.00 — 21.50, żyto 14.50 — 15,00, jczmień 18.50 — 18,75, owies I st. 16,25 — 16,75, gryka 20.50 — 21.00, rzepak oz. 48.50 — 49,50, wyka 23.00 — 24.00, groch polny 25.00 — 27.00, koniczyna b, 310.00 — 330.00, maka pszenna gatunek I 35.50 — 38.50, gatunek II 30.50 — 32.00, żytnia gat. I 24.25 — 24.75, żytnia razowa 19.25 — 19.75; otrzeby pszenne grubsze 13,50 — 14.00, średnie 12.50 — 13.00, miałkie 12.50 — 13.00, makuchy lniane 12.50 — 13.00, żytnie 10,75 — 11.50, makuchy lniane 23.00 — 23.50, makuchy rzepak. 13.50 — 14.00; siano prasowane 8.00 — 8.50, słoma prasowana żytnia 4,25 — 4,75.

Wytyczne dla lekarzy szkolnych

przy badaniach dzieci

zapisujących się do szkół powszechnych

Ostatnio opracowane zostały przez Wydz. Op. Społ. i Zdrowia Publ. łącznie z Inspektoratem Szkolnym wytyczne postępowania dla lekarzy szkolnych, prowadzących badania dzieci, zapisujących się do publicznych szkół powszechnych.

Zasadniczo szkoła powinna otrzymać zdrowy umysłowo i fizycznie materiał dziecięcy. Pewne nie wielkie odchylenia od normy nie mogą stanowić przeszkody do przyjęcia do szkoły. W poszczególnych jednak przypadkach dziecko nie jest zdolne do odbywania powinności szkolnej — albo na stałe lub czasowo — np. w ciągu najbliższego roku. Wreszcie w stosunku do pewnej kategorii dzieci, wobec tego, że zapisy odbywają się na wiosnę, nie można powziąć stanowczej decyzji, czy stan dziecka obecny pozwoli na uczęszczanie do szkoły za kilka miesięcy; ta ostatnia kategoria dzieci wymaga dodatkowego badania po miesiącach wiosennych i letnich, w czasie których powinny one mieć szanse polepszenia stanu swego zdrowia.

Dzieci, których przyjęcie zostało odroczone na rok i te, które mają być badane dodatkowo po kilku miesiącach, powinny znaleźć się pod opieką Ośrodków Zdrowia i Opieki, które zajmą się umieszczeniem ich na półkoloniach, dożywianiem lub właściwym leczeniem. Niektóre z tych dzieci mogą pozostać na najbliższy rok w przedszkolu.

W myśl więc ustalonych wytycznych:

1) mogą być zwolnione od obowiązku szkolnego dzieci: a) kaleki, którym kalectwo uniemożliwia siedzenie w ławkach, b) z ciężkimi uszkodzeniami narządów zmysłów: oka i ucha, c) ciężko chore nerwowo (np. epilepsja), d) dotknięte wzbudzającymi odrazę przewlekłymi chorobami skóry;

2) mogą mieć odroczony obowiązek szkolny na rok dzieci: a) chore na gruźlicę czynną, b) chore na jaglicę zaraźliwą czynną, c) niedorozwinięte w wysokim stopniu fizycznie (te dzieci mogą pozostać na najbliższy rok w przedszkolu), d) z bardzo ciężkimi wadami wymowy, rokującymi jednak poprawę, e) z cięższymi chorobami nerwowymi, rokującymi poprawę (np. pląsawica);

3) powtórne badanie winno obejmować dzieci: a) po niedawno przebytych ciężkich chorobach zakaźnych, b) po niedawno przebytych ciężkich chorobach narządów wewnętrznych, c) po niedawno przebytym pierwotnym zakażeniu gruźliczym, d) po przebytych niedawno ciężkich zabiegach operacyjnych, e) z bardzo znacznym niedoborem wagi, wyraźnie upośledzającym wydolność fizyczną.

Wszystkie dzieci podpadające pod pkt. 3, muszą być badane na początku roku szkolnego jako pierwsze, badania te należy ukończyć do dnia 10-go września.

O dzieciach, wzbudzających podejrzenie o niedorozwój umysłowy, idiotyzm i t. p. decyduje badanie specjalisty-psychologa.

Dla biur instytucji, urzędów
● materiały piśmienne
● przybory kancelaryjne
● DRUKI
● tablice emaliowane
● stemple, pieczęci
ZAKŁ. GRAF.-INTR. SKŁADY PAPIERU
„PIONIER"
ul. Kaz. Makowski
ul. Marszałkowska 111

Znowu płonie fabryka!

Tym razem na Grochowie

We wtorek o godz. 13-tej w jednopiętrowym murowanym budynku przy ul. Grochowskiej 278, w którym mieści się fabryka przyrządów elektrotechnicznych Kazimierza Zakolskiego, z niewiadomego powodu nastąpił wybuch benzyny.

Wskutek wybuchu zapaliły się półfabrykaty, urządzenia fabryczne oraz trociny, którymi był wysypany sufit w sali fabrycznej.

5-ty oddział straży ogniowej pod dowództwem komendanta Geysztora pożar ugasił.

Ponieważ od trocin zaczął się palić dach kryty papą, okazało się konieczne zerwanie około 40 m. kw. dachu.

Zniszczona została część urządzeń biurowych i pewna ilość półfabrykatów.